

WARMIŃSKO – MAZURSKA BIBLIOTEKA
PEDAGOGICZNA W ELBLĄGU
FILIA W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM

opracowała *Lucyna Lewon*

PRZEMOC W RODZINIE
BIBLIOGRAFIA ZA LATA 2001 - 2003

NOWE MIASTO LUBAWSKIE 2004

Spis treści

Wstęp	3
Wykaz skrótów	6
Wykaz czasopism oraz ich skrótów uwzględnionych w bibliografii	7
Bibliografia	8
I. Przemoc w rodzinie z punktu widzenia psychologii i socjologii	8
1.1. Wydawnictwa zwarte	8
1.2. Artykuły z czasopism	9
II. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie	13
2.1. Wydawnictwa zwarte	13
2.2. Artykuły z czasopism	13
Indeks osobowy	17

Wstęp

Z przemocą spotykamy się na co dzień. Niekoniecznie musi ona dotyczyć nas bezpośrednio. Słyszymy o pobiciu, często ze śmiertelnym skutkiem i innych przykrych zdarzeniach, które z całą pewnością chcielibyśmy, żeby nas ominęły w życiu. Często bywa tak, że napastnikiem staje się ten człowiek, który sam doznał przemocy w domu rodzinnym. Przemoc i agresja ze strony najbliższych jest najbardziej bolesnym doznaniem jakie może spotkać człowieka, zwłaszcza dziecko.

Postanowiłam opracować tę bibliografię dostrzegając potrzebę informacyjną w tym zakresie. Bibliografia adresowana jest do pedagogów, studentów pedagogiki, socjologii jak i wszystkich tych czytelników, których temat ten interesuje.

Jest to bibliografia specjalna, treściowo-zagadnieniowa, retrospektywna gdyż kryterium doboru dokumentów jest ich treść, o ograniczonym zakresie, ponieważ rejestruje publikacje dotyczące zagadnienia przemocy w rodzinie i ograniczonym zasięgu terytorialnym, językowym i chronologicznym, gdyż rejestruje dokumenty wydane w Polsce, w języku polskim, w latach 2001- 2003. Zasięg piśmienniczy jest ograniczony do 65 pozycji. Nieograniczony jest zasięg autorski.

Ze względu na dobór zastosowanego opisu jest to bibliografia selekcyjna, ponieważ dokonano selekcji merytorycznej dotyczącej treści; ujęto tylko dokumenty mające dużą wartość oraz selekcji formalnej - ograniczono zasięg wydawniczo - formalny do wydawnictw zwartych i artykułów z czasopism.

Ze względu na źródło zastosowanego opisu jest to bibliografia pochodna - opisy bibliograficzne książek przyjęto z *Przewodnika Bibliograficznego*, wg II stopnia szczegółowości na podstawie normy PN-

82/N-01152/01 *Opis bibliograficzny książki*, natomiast opis bibliograficzny czasopisma z *Bibliografii Zawartości Czasopism* na podstawie normy PN-N-01152-2 *Wydawnictwa ciągłe*. W bibliografii ujęto zmodyfikowaną formę opisu bibliograficznego przyjętą w bibliografiach specjalnych. Hasłem w opisie jest nazwisko autora. Występują również hasła tytułowe.

Ze względu na rodzaj zastosowanego opisu jest to bibliografia rejestracyjna, w której opisy nie są uzupełnione ani adnotacjami, ani abstraktami.

Kompozycja bibliografii została sporządzona w oparciu o normę PN-76/N-01153 *Kompozycja wydawnicza i typograficzna bibliografii specjalnych w układzie działowym i systematycznym*.

Zręb główny bibliografii składa się z 65 pozycji uporządkowanych w systemie działowym. Całość zebranego materiału została podzielona na dwa działy:

- I. Przemoc w rodzinie w ujęciu socjologicznym, pedagogicznym i psychologicznym
- II. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie

Opisy bibliograficzne w obrębie zrębu głównego uporządkowane według układu rzeczowo – formalnego - opisy uporządkowane są w działach alfabetycznie wg haseł autorskich lub tytułowych (dla dzieł zbiorowych) z podziałem na wydawnictwa zwarte i artykuły. Numeracja pozycji jest ciągła dla obu części.

Wykaz skrótów sporządzony został w oparciu o normę PN-85/N-01158 *Skróty wyrazów i wyrażeń w opisie bibliograficznym*, natomiast wykaz skrótów tytułów czasopism na podstawie normy PN-N-011-8 *Zasady skracania tytułów wydawnictw ciągłych*.

W bibliografii zastosowano indeks osobowy zgodny z normą PN-73/N-01159 *Indeksy do bibliografii*. Indeks zawiera w układzie alfabetycznym nazwiska autorów, współautorów, redaktorów, tłumaczy. W przypadku

nazwiska złożonego, od drugiego członu sporządzono odsyłacz. Liczby przy nazwiskach odsyłają do numerów w tekście bibliografii.

Mam nadzieję, że niniejsza bibliografia zaspokoi potrzeby osób zainteresowanych tym tematem i pomoże szybko dotrzeć do najnowszej literatury poświęconej przemocy w rodzinie.

Wykaz skrótów

ang.	– angielski
et al.	– i inni
mater.	– materiały
nr	– numer
oprac.	– opracowanie
popr.	– poprawione
przeł.	– przełożył
red.	– redaktor, redakcja
red. nauk.	– redaktor naukowy
s.	– strona
tł.	– tłumacz, tłumaczył, tłumaczenie
T.	– tom
TKOPD	– Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
wyd.	– wydanie
Wydaw.	– wydawnictwo
Wydaw. UR	– Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego
zm.	– zmienione

**Wykaz czasopism oraz ich skrótów uwzględnionych
w bibliografii**

Auxil Soc.	– Auxilium Sociale
Charaktery	
Doradca	
Edukacja	
Eduk. i Dial.	– Edukacja i Dialog
Naucz. i Szk.	– Nauczanie i Szkolnictwo
Nowa Szk.	– Nowa Szkoła
Nowe Echo Podlasia	
Now. Psychol.	– Nowiny Psychologiczne
Opieka - Wychow. - Ter.	– Opieka - Wychowanie - Terapia
Pedag. Społ.	– Pedagogika Społeczna
Piotr. Stud. Pedag.	– Piotrkowskie Studia Pedagogiczne
Polityka	
Probl. Rodz.	– Problemy Rodziny
Probl. Opiek. - Wych.	– Problemy Opiekunów - Wychowawcze
Psychologia	
Remedium	
Rocz. Pedag. Rodz.	– Rocznik Pedagogiki Rodziny
Świat Probl.	– Świat Problemów
Świat Nauki	
Tolerancja	
Wychow. na co Dzień	– Wychowanie na co Dzień

BIBLIOGRAFIA

I. Przemoc w rodzinie w ujęciu socjologicznym, pedagogicznym i psychologicznym

1.1. Wydawnictwa zwarte :

1. Ackerman Robert J., Pickering Susan E. : Zanim będzie za późno : przemoc i kontrola w rodzinie / przeł. Monika Gajdzińska. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 158 s.
2. Bici biją / red. nauk. Jadwiga Bińczycka. - Warszawa : „Żak”, 2001. - 112 s.
3. Dutton Donald G. : Przemoc w rodzinie / z ang. przeł. Piotr Kołyszko. - Warszawa : „Diogenes”, 2001. - 206, [1] s.
4. Herzberger Charon D. : Przemoc domowa : perspektywa psychologii społecznej / przeł. Eleonora Bielawska - Batorowicz. - Warszawa : Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2002. - 232 s.
5. Jarosz Ewa : Dom, który krzywdzi. - Katowice : „Śląsk”, 2001. - 165 s.
6. Madanes Cloe : Przemoc w rodzinie : psychoterapia sprawców i ofiar / przeł. Anna Rozwadowska. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2002. - 237 s.

7. Mazur Jadwiga : Przemoc w rodzinie : teoria i rzeczywistość . - Warszawa : „Żak”, 2002. - 203, [1] s.
8. Patologie zachowań społecznych - rzeczywistość przełomu wieków XX i XXI: rodzina dysfunkcyjna, przemoc / red. nauk. Krystyna Dymek - Balcerek. - Wyd. 3 zm. - Radom : Wydaw. Politechnika Radomska, 2000. - s. 245
9. Przemoc wobec dzieci : wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne / mater. zebrali i oprac. Krzysztof Pikor et al. - Rzeszów : Wydaw. UR, 2002. - 216 s.
10. Socha - Kołodziej Krystyna : Przemoc wobec dzieci jako zjawisko społeczne i problem wychowawczy . - Częstochowa : TKOPD, 2002. - 36 s.
11. Śniegulska Anna : przemoc wobec dziecka w rodzinie i szkole . - Przemyśl ; Rzeszów : Poligrafia Seminarium Duchownego, 2003. - 147, [1] s.
12. Zagrożenia życia rodzinnego / pod red. Grażyny Poraj i Jana Rostowskiego. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2003. - 304 s.

1.2. Artykuły z czasopism :

13. Albrechcińska - Oleksiuk Maria : Krzywdzenie w opinii ich samych // Doradca, 2002, nr 29, s.10-12

14. Aleksandrowski Włodzimierz : Inaczej niż stosując kary // Świat Problemów. -2001, nr 3, s. 38-39
15. Bodanko Anatol : przejawy i skutki przemocy seksualnej w rodzinie : (psychologiczne studium przypadków) // Naucz. i Szk. - 2002 nr 1/2, s. 247-283
16. Dominik Dorota : Zaniedbywanie dziecka formą przemocy // Prob. Opiek.- Wychow. - 2002, nr 2, s. 31-34
17. Fluderska Grażyna : Doświadczenia kar fizycznych we wspomnieniach dorosłych Polaków // Pedagog. Społ. - 2002 nr 4, s. 89-104
18. Goszczyński Andrzej : Z katem przy stole // Polityka . - 2003 nr 27, s. 32-33
19. Gwizdek Bożena : Krzywdzenie dzieci : wybrane fragmenty przeprowadzonej w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” diagnozy gminy Zawiercie // Now. Psychol. - 2002, nr 2, s. 61-72
20. Jasun Alicja : Dzieciństwo bez przemocy // Nowe Echo Podlasia . - 2001, nr 24, s. 1-8
21. Kantorska Izabela : Przemoc wobec dziecka w środowisku rodzinnym (komunikat z badań) // Piotr. Stud. Pedagog. - 2001, T.8, s. 193-202

22. Karasowska Aleksandra : Bicie dzieci // Remedium. - 2001, nr 5, s. 20-21
23. Kątna Mirosława : Ofiary i gapie // Polityka. - 2001, nr 5, s. 20-22
24. Kątna Mirosława : Nie mamy jeszcze systemu pomocy dzieciom krzywdzonym // Świat Probl. - 2003, nr 5, s. 4-7
25. Kłosowska Elżbieta : Dzieciństwo bez przemocy // Wychow. na co Dzień. - 2001, nr 10/11, s. 49-50
26. Kołodziejczyk Marcin : Krzyk zza ściany : choroba obojętności // Polityka. - 2003, nr 40, s. 20-22
27. Komosińska Krystyna : Przemoc seksualna wobec dzieci w rodzinie : (definicje, częstotliwość występowania, przyczyny, objawy, formy i skutki, możliwość pomocy) // Prob. Rodz. - 2001, nr 4/5/6, s. 52-63
28. Maćkowicz Jolanta : Przemoc emocjonalna w rodzinie w opinii młodzieży // Nowa Szk. - 2001, nr 3, s. 15-20
29. Makowska Jolanta : Przemoc w rodzinie - publiczna tajemnica czy publiczny problem // Probl. Opiek. - Wychow. - 2003, nr 5, s. 61-63
30. Mazur Jadwiga : Emeryt górniczy - sprawca przemocy wewnątrzrodzinnej ? // Tolerancja. - 2002, T. 8/9, s. 177-190

31. Mazur Jadwiga : Przemoc w rodzinie w środowisku miasta przemysłowego, w okresie restrukturyzacji górnictwa na przykładzie miasta Jastrzębie-Zdrój // Tolerancja. - 2002, T. 8/9, s. 191-212
32. Mellibruda Jerzy : Dzieciom bez przemocy // Świat Probl. - 2001, nr 24,s. 32-34
33. Nowakowska Anna M. : Zimne piekło, cichy płacz // Remedium. - 2001, nr 2, s. 18-19
34. Pietkiewicz Barbara : Bicie i po biciu // Polityka. - 2002, nr 11, s. 34-36
35. Raskosz Alina : Analiza zjawiska przemocy w rodzinie z wykorzystaniem dokumentacji „Niebieskiej Karty”// Auxil. Soc. - 2001, nr 3/4, s. 262-266
36. Rode Danuta : Przemoc wobec kobiety w rodzinie - przejawy i uwarunkowania // Psychologia. - 2002, T.5, s. 72-92
37. Sajkowska Monika : Podstawy wobec problemu krzywdzenia dzieci // Pedagog. Społ. - 2002, nr 2, s. 67-77
38. Sołtysiak Teresa, Latoś Agnieszka : Przeżycia nieletnich w rodzinie a wyobrażenia o pełnieniu ról w dorosłym życiu // Wychow. na co Dzień. - 2001, nr 10/11, s. 28-31
39. Szczepkowski Jacek : Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych // Wychow. na co Dzień. - 2001, nr 7/8, s. 16-17

40. Wójcik Magdalena : W kręgu przemocy // Remedium. - 2003, nr 2, s. 20-22

41. Wójcik Magdalena : U sąsiadów // Remedium. - 2002, nr 7-8, s. XVI

42. Zaworska-Nikoniuk Dorota : Przemoc wobec kobiet - wybrane aspekty rozważań // Auxil. Soc. - 2001, nr 3/4, s. I-XII

II. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie.

2.1. Wydawnictwa zwarte :

43. Hirigoyen Marie- France : Molestowanie moralne : perwersyjna przemoc w życiu codziennym / przeł. Jolanta Cackowska - Demirian. - Poznań : „W Drodze”, 2002. – 206 , [2] s.

44. Jak organizować lokalny system pomocy dzieciom krzywdzonym / pod red. Moniki Sajkowskiej. - Wyd. 2 popr. - Warszawa : Fundacja „Dzieci Niczyje”, 2002, 146 s.

45. Socha- Kołodziej Krystyna : Przemoc wobec dzieci jako zjawisko społeczne i problem wychowawczy. - Częstochowa : TKOPD, 2002. – 36 s.

2.2. Artykuły z czasopism :

46. Bejger Halina : Praca socjalna w rodzinie z problemem alkoholowym // Opieka – Wychow. – Ter. - 2002, nr 4, s. 49-52

47. Biała Jolanta : Wsparcie czy bezpośrednia pomoc rodzinom ryzyka - dylematy organizacji pomocy społecznej // Edukacja. - 2003, nr 2, s. 97-102
48. Chylewska - Barakał Lidia, Barakał Marta : Nie ma recept przeciw przeciw przemocy // Eduk. i Dial., nr 2001, nr 3, s. 51-58
49. Fenik Katarzyna : Moja praca z dzieckiem uwikłanym w przemoc domową // Świat Prob. - 2003, nr 5, s. 14-15
50. Grzelak Szymon : Małżeństwo i rodzina w profilaktyce // Remedium. - 2001, nr 3, s. 4-5
51. Jaros Paweł : Przemoc wobec dzieci : propozycja zmian systemowych. // Probl. Opiek. - Wychow. - 2002 , nr 1, s. 8-14
52. Jarosz Ewa : Społeczna edukacja o przemocy wobec dzieci w rodzinie : znaczenie - zagrożenia - nadzieja // Pedagog. Społ.- 2002 nr 2, s. 78-86
53. Kłosowska Elżbieta, Szczepkowski Jacek : O przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez telefon // Wychow. na co Dzień. – 2001, nr 10/11, s. 37-39
54. Niedźwiedzka Barbara : Z pracy z dzieckiem z rodziny zagrożonej dewiacją // Wychow. na co Dzień. - 2001, nr 10/11, s. 38-39

55. Olubiński Andrzej : Problem przemocy nad dzieckiem w rodzinie : istota, uwarunkowania oraz działania profilaktyczne // Rocz. Pedagog. Rodz. - 2001, T. 4, s. 51-68
56. Palej Elżbieta : Nie bij, żebym nie była // Eduk. i Dial. - 2002, nr 3, s. 33-35
57. Polak Małgorzata, Kiembłowski Piotr : System pomocy ofiarom przemocy w Polsce // Now. Psychol. - 2001, nr 3, s. 25-42
58. Polak Małgorzata, Kiembłowski Piotr : Organizacje udzielające pomocy // Świat Probl. - 2002, nr 2, s. 7-10
59. Sasal Dorota : Aby lepiej pomagać osobom // Świat Probl. - 2003, nr 1, s. 4-9
60. Teicher Martin H. : Nie zabliznione rany : neurobiologia przemocy / tł. [z ang.] Jolanta Zagrodzka // Świat Nauki. - 2002, nr 5, s. 62-69
61. Tucholska Stanisława : Charakterystyka sprawców przemocy domowej // Probl. Opiek.-Wychow. - 2002, nr 1, s. 34-38
62. Węgrzycka - Giluń Janina : ABC alkoholu : [alkohol a przemoc - determinanty] // Remedium. - 2003, nr 4, s. IV-V
63. Widera-Wysoczyńska Agnieszka : Wiedzieć, aby pomagać // Charaktery. - 2003, nr 5, s. 27

- 64.** Zaworska - Nikoniuk Dorota : Pomoc kobietom ofiarom przemocy - metody, programy, instytucje i organizacje // Auxil. Soc. - 2002, nr 1, s. I-XII
- 65.** Zmarzlik Jolanta : Organizowanie pomocy interdyscyplinarnej // Świat Probl. - 2001, nr 7-8, s. 13-14

Indeks osobowy

nr poz.

Ackerman Robert J.	1
Albrechcińska - Oleksiuk Maria	13
Aleksandrowski Włodzimierz	14
Balcerek Krystyna zob. Dymek - Balcerek Krystyna	
Barakał Marta	48
Bejger Halina	46
Biała Jolanta	47
Bielawska Eleonora	4
Bińczycka Jadwiga red. nauk.	2
Bodanko Anatol	15
Cackowska - Demirian Jolanta przeł.	43
Chylewska-Barakał Lidia	48
Demirian Jolanta zob. Cackowska - Demirian Jolanta	
Dominik Dorota	16
Dutton Donald G.	3
Dymek - Balcerek Krystyna	8
Fenik Katarzyna	49
Fluderska Grażyna	17
Gajdzińska Monika przeł.	1
Giluń Janina zob. Węgrzycka - Giluń Janina	
Goszczyński Andrzej	18
Grzelak Szymon	50
Gwizdek Bożena	19
Herzberger Charon D.	4
Hirigoyen Marie-France	43
Jaros Paweł	51

Jarosz Ewa 52, 5
Jasun Alicja 20
Kantorska Izabela 21
Karasowska Aleksandra 22
Kątna Mirosława 23, 24
Kiembłowski Piotr 58
Kłosowska Elżbieta 53, 25
Kołodziej Krystyna zob. Socha - Kołodziej Krystyna
Kołodziejczyk Marcin 26
Kołyшко Piotr przeł. 3
Komosińska Krystyna 27
Latoś Agnieszka 38
Maćkiewicz Jolanta 28
Madanes Cloe 6
Makowska Jolanta 29
Mazur Jadwiga 7, 30, 31
Mellibruda Jerzy 32
Niedźwiedzka Barbara 54
Nikoniuk Dorota zob. Zaworska - Nikoniuk Dorota
Nowakowska Anna M. 33
Oleksiuk Maria zob. Albrechcińska - Oleksiuk Maria
Olubiński Andrzej 55
Palej Elżbieta 56
Pickering Susan E. 1
Pietkiewicz Barbara 34
Pikor Krzysztof oprac. 9
Polak Małgorzata 57, 58
Poraj Grażyna red. 12
Raskosz Alina 35

Rode Danuta 36
Rostowski Jan red. 12
Rozwadowska Anna przeł. 6
Sajkowska Monika 44, 37
Sasal Dorota 59
Socha - Kołodziej Krystyna 45, 10
Sołtysiak Teresa 38
Szczepkowski Jacek 53, 39
Śniegulska Anna 11
Teicher Martin H. 60
Tucholska Stanisława 61
Węgrzycka - Giluń Janina 62
Widera - Wysoczyńska Agnieszka 63
Wójcik Magdalena 40, 41
Wysoczyńska Agnieszka zob. Widera - Wysoczyńska Agnieszka
Zagrodzka Jolanta tł. 60
Zaworska - Nikoniuk Dorota 64, 42
Zmarzlik Jolanta 65